

Osnovna šola

MOKRONOG

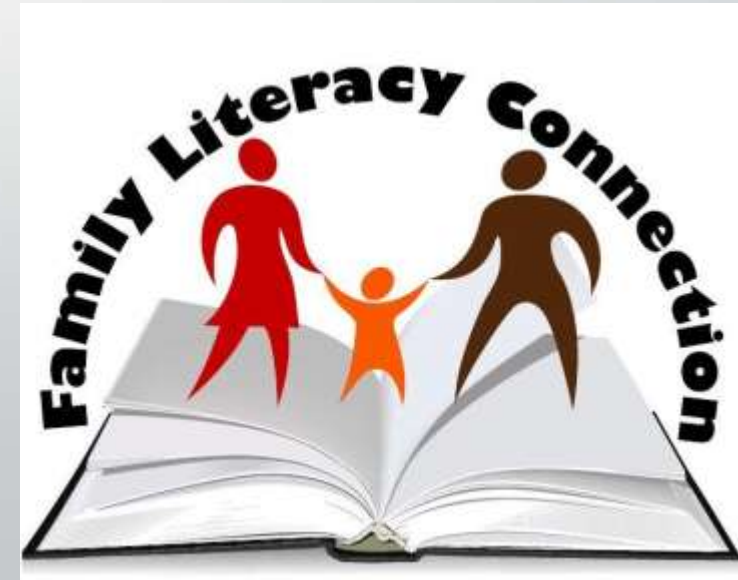
DRUŽINSKA PISMENOST

**Znanje staršev predšolskih otrok in dejavnosti
splošnih knjižnic na Dolenjskem**

Sandra Fišter

DRUŽINSKA PISMENOST

- Različne dejavnosti znotraj družine.
- Sodelovanje različnih generacij.
- Napredek pismenosti vseh članov.
- Vključena bralna kultura in navade, povezane s pismenostjo.

DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA RAZVOJ BRALNE PISMENOSTI

- Spodbude staršev/odraslih in njihova zainteresiranost za branje otroku.
- Model staršev/odraslih, ki sami berejo.
- Izpostavljenost otroka gradivu za branje.

(Guidelines, 2007).

PROGRAMI DRUŽINSKE PISMENOSTI V TUJINI

- Različni programi → boljša pismenost staršev in sposobnost razvoja otrokove pismenosti (IFLA smernice za dojenčke in malčke).
- Skupno sodelovanje strokovnjakov s področja zdravja, branja in knjižnic.
- Pomembnost sodelovanja pediatrov.
- Plakati po otroških dispanzerjih opozarjajo na pomen branja.
- Priporočilni sezname za lažji izbor bralnega gradiva.

PROGRAMI DRUŽINSKE PISMENOSTI V SLOVENIJI

- S področjem DP se ukvarja veliko organizacij: vse so dejavne na področju vzgoje in izobraževanja za otroke in odrasle.
- Različni projekti in programi namenjeni spodbujanju bralne pismenosti otrok.
- Splošne knjižnice:
 - projekti branja v predbralnem obdobju, v sodelovanju z vrtci,
 - različne dejavnosti, povezane z branjem.
- Nekaterе občine podarijo novorojencu knjigo.

Knjižnice v Sloveniji

- Programi spodbujanja družinske pismenosti → spodbujanje, promocija, povečanje in razvoj bralne kulture, navad in pismenosti otrok in staršev.
- Želijo povečati obisk družin v svojih ustanovah → pozitiven bralni zgled, ustvarjalnost ter kreativnost otrok.
- Največji poudarek na branju, bralni pismenosti in bralni kulturi.

RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Koliko so starši osveščeni o družinski pismenosti in o programih ter dejavnostih, ki se izvajajo v lokalnem okolju?

Koliko imajo starši možnosti, da se izobrazijo?

Kaj naredijo sami za opismenjevanje sebe in svojih otrok?

**SEZNANJENOST
STARŠEV**

Kakšne aktivnosti za spodbujanje družinske pismenosti izvajajo splošne knjižnice?

Kakšni so predlogi splošnih knjižnic za spodbujanje in izboljšanje družinske pismenosti?

**DEJAVNOSTI
KNJIŽNIC**

KDO JE SODELOVAL V RAZISKAVI?

Starši predšolskih otrok vrtca v lokalnem okolju.

Splošne knjižnice na Dolenjskem.

1. DEL

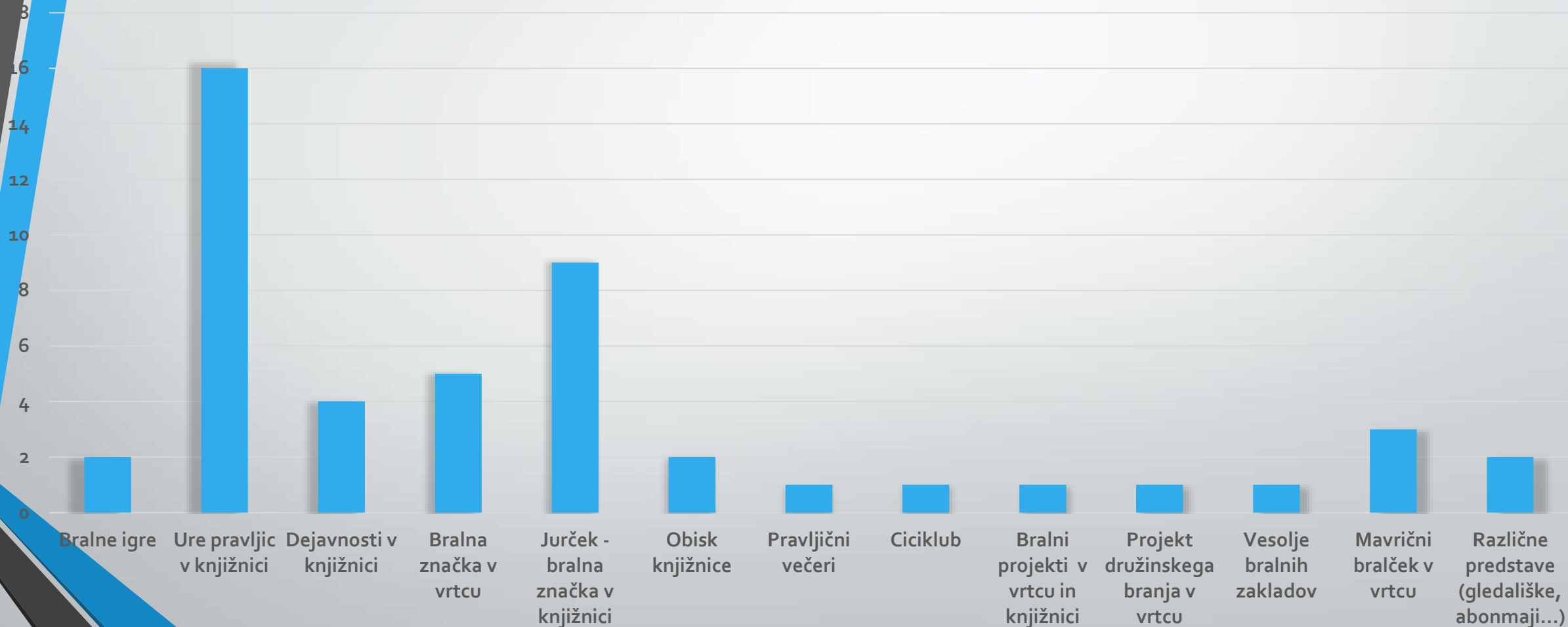
Seznanjenost staršev predšolskih otrok z
družinsko pismenostjo

Osveščенost staršev predšolskih otrok o družinski pismenosti in o dejavnostih v lokalnem okolju

- Četrtnina anketiranih staršev za izraz DP sliši prvič.
- Različno razumevanje izraza DP.
 - „Da skupaj beremo, pišemo, se pogovarjamo.“
 - „Razvijanje otrokove motivacije za branje v družinskem okolju.“
 - „Spodbuda pismenosti v družini.“
 - „To, da se znajo otroci izražati.“
 - Spodbujanje govornega in pisnega izražanja znotraj primarne družine. Branje knjig, revij, gledanje slikanic.“
 - „Razvijanje otrokove motivacije za branje v družinskem okolju.“
 - „Skupno branje in pogovor o prebranem.“
 - „Starši otroka pripravijo na iskanje informacij o stvareh, ki ga zanimajo.“
 - „Iskanje informacij v knjigah.“

→ Dobra polovica staršev pozna dejavnosti v lokalnem okolju za spodbujanje DP

ŠTEVILO STARŠEV

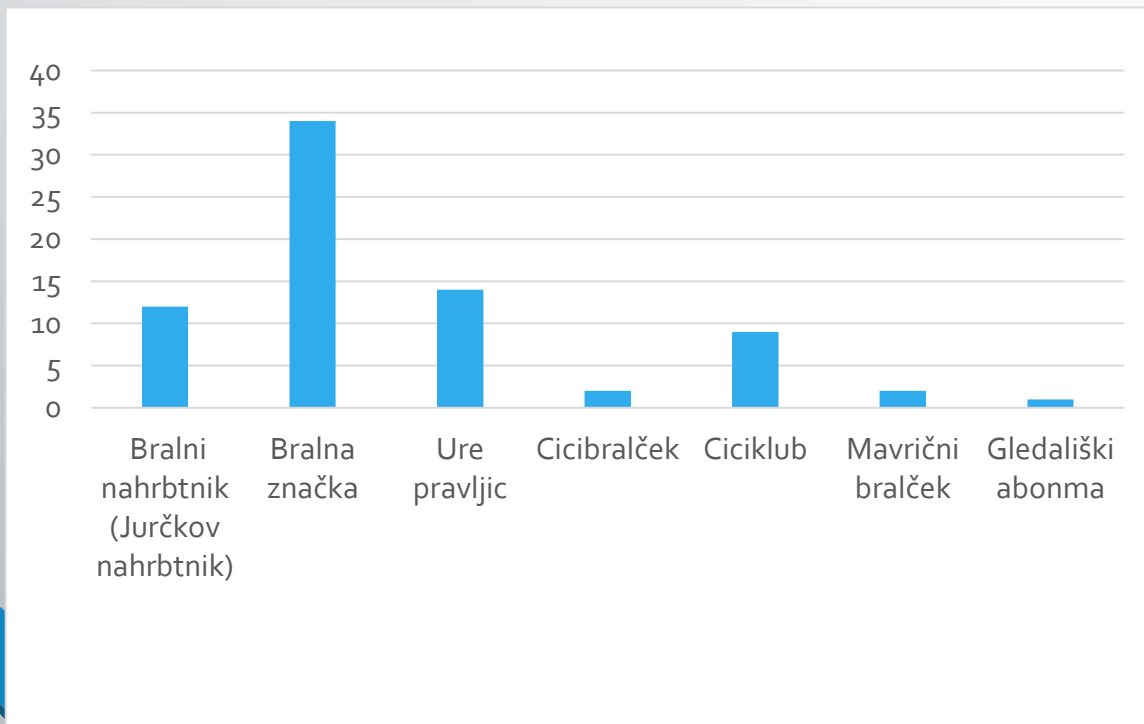

DEJAVNOSTI DP

Priložnosti za izobraževanje staršev o pismenosti v družini

- Programi družinske pismenosti se v lokalnem okolju ne izvajajo.

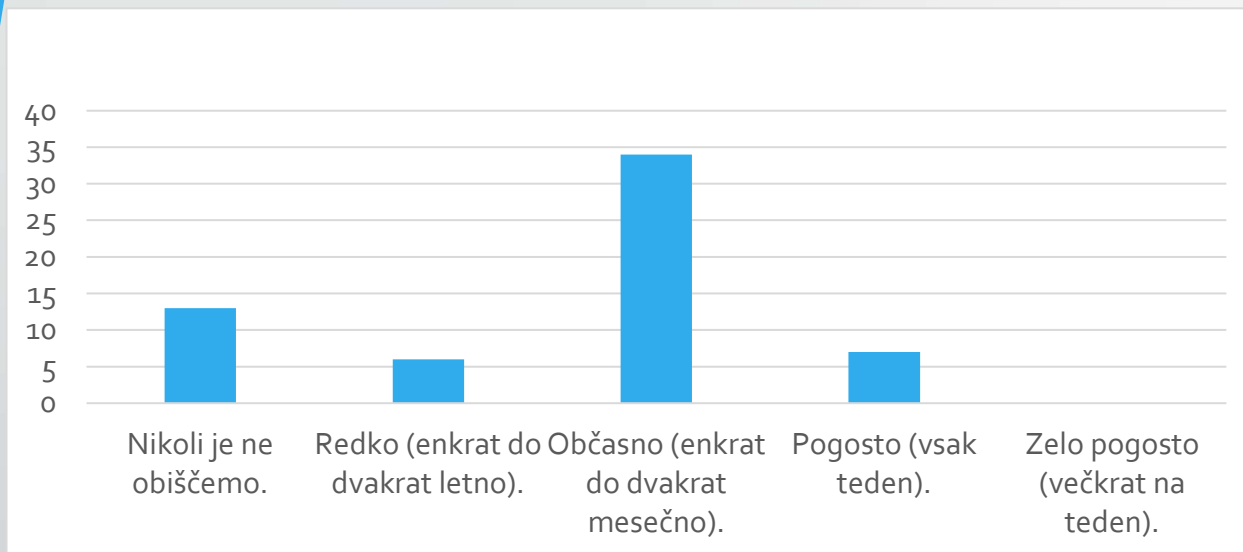
➔ Otroci sodelujejo v različnih dejavnostih družinske pismenosti

Zakaj otroci v programih ne sodelujejo

»je še premajhen«	2
»pomanjkanje časa«	7

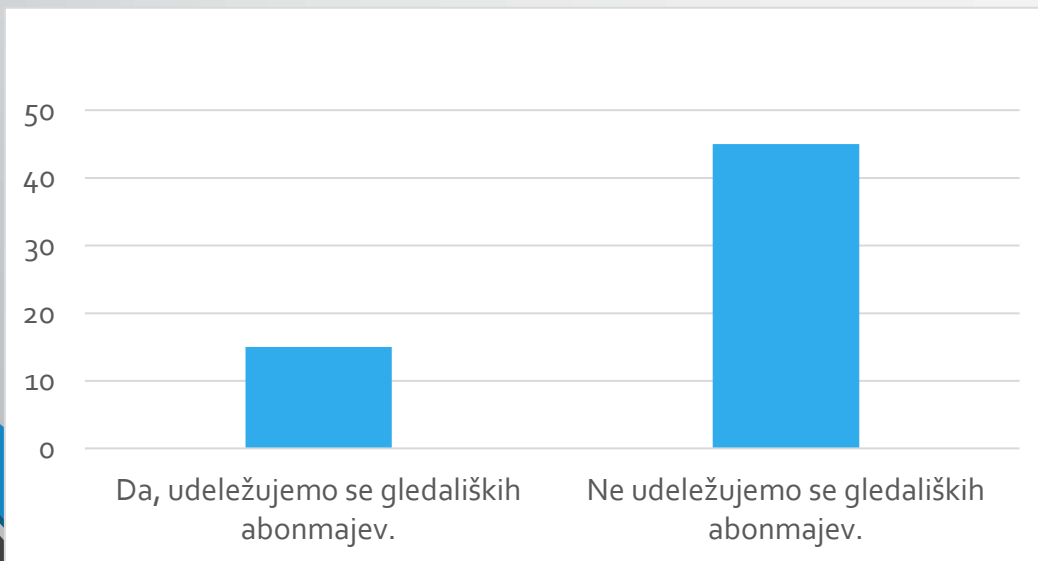
→ Obiskovanje knjižnice

Namen obiska knjižnice:

- branje pravljic,
- izposoja knjig,
- ura pravljic,
- druženje mamic in otrok,
- učenje kulturnega vedenja,
- spodbujanje bralne pismenosti,
- učenje iskanja po policah.

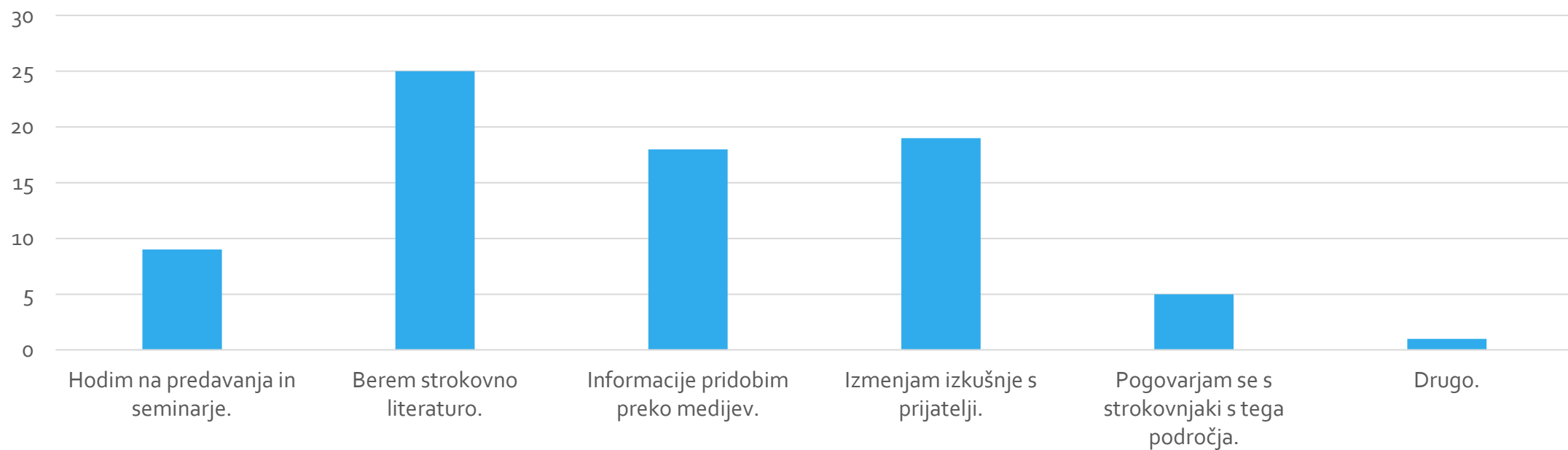
→ Obiskovanje gledaliških abonmajev

→ Majhen % obiskovanja gledaliških abonmajev.

Aktivnosti staršev za opismenjevanje sebe in svojih otrok

➔ Polovica staršev se izpopolnjuje na področju, ki zajema bralni razvoj otroka.

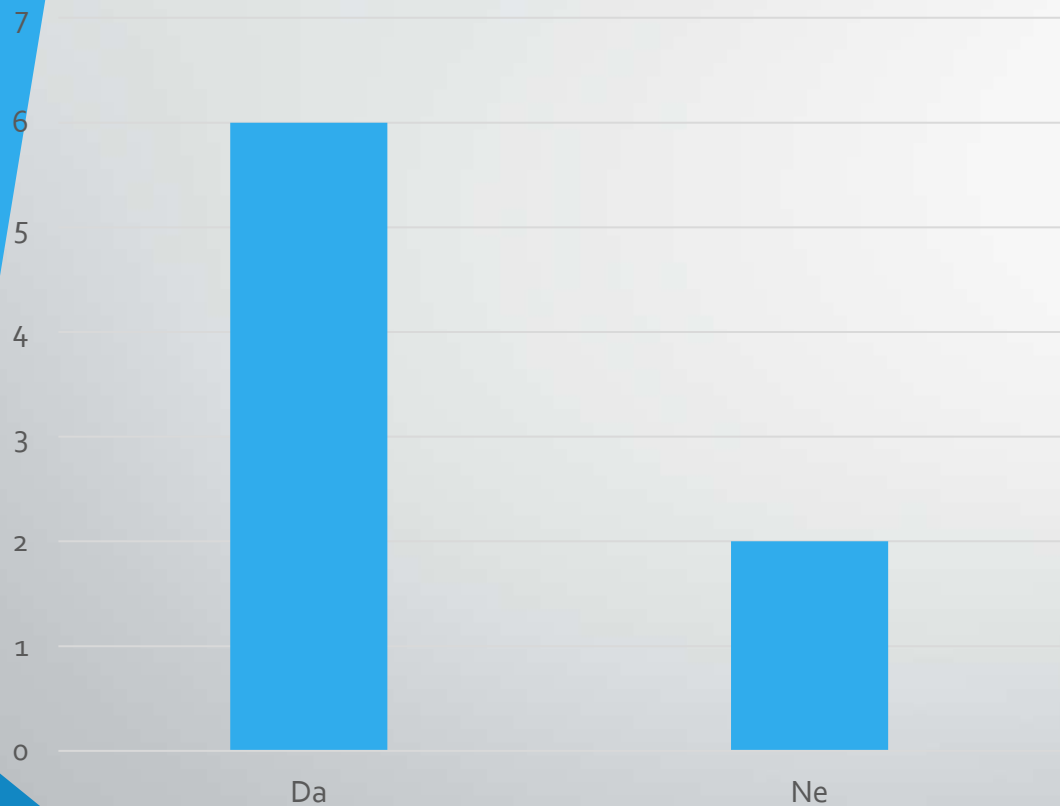

2. DEL

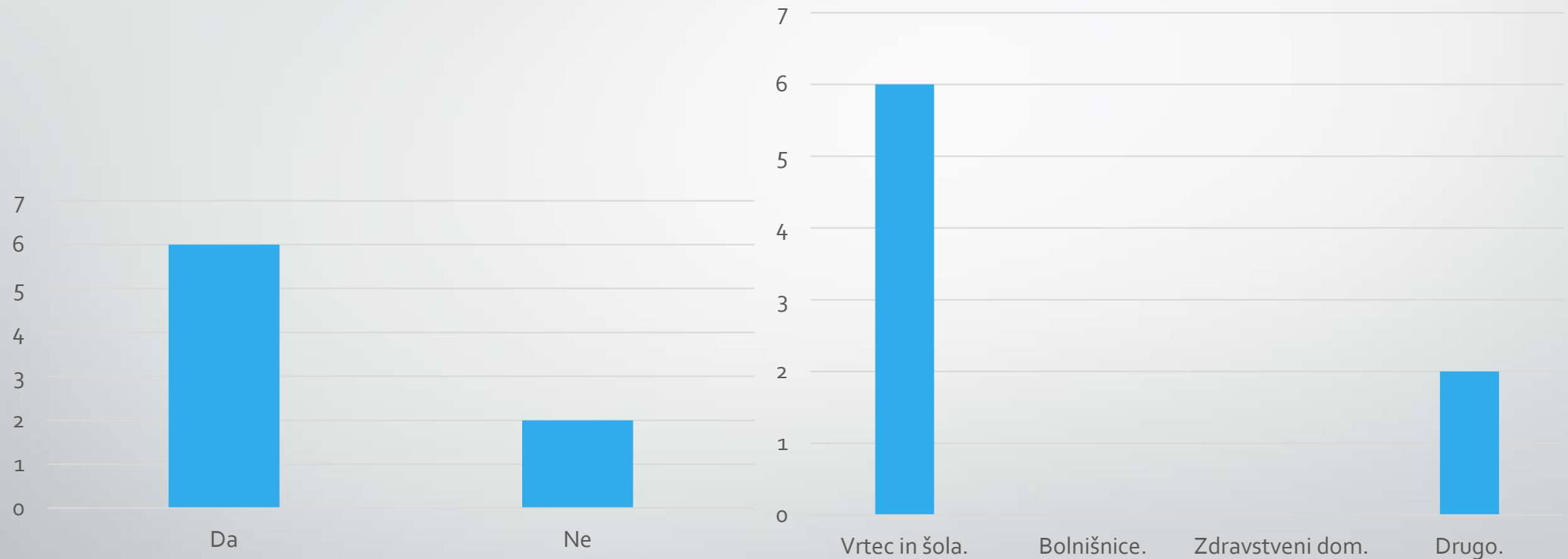
Dejavnosti splošnih knjižnic, povezane z družinsko pismenostjo

Izvajanje dejavnosti za spodbujanje DP

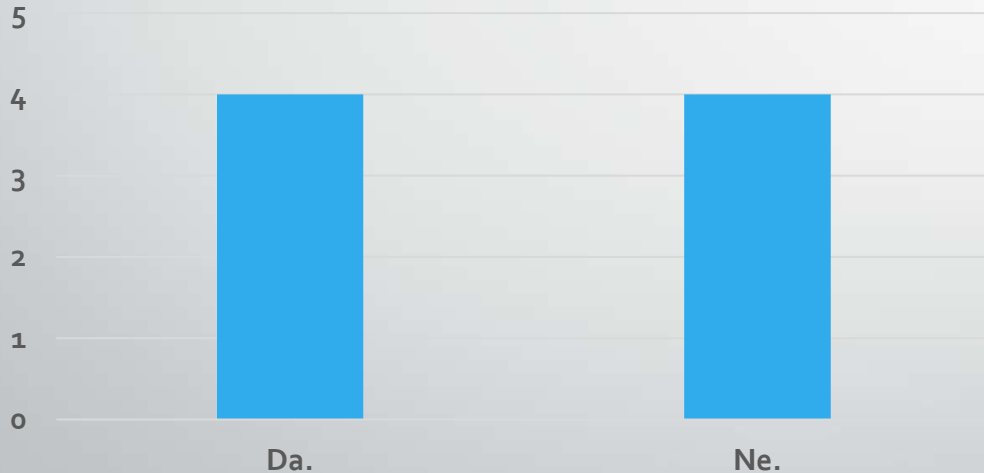
- Skupinski obiski otrok iz vrtca in njihovih staršev.
- Srečanja s starši, vzgojitelji, otroki v knjižnici.
- Različni projekti družinskega branja.
- Lutkovne predstave.
- Gledališke predstave.
- Pravljično popoldne.
- Pravljične urice.
- Knjižna uganka.
- Ustvarjalne delavnice .

Sodelovanje knjižnic z drugimi organizacijami

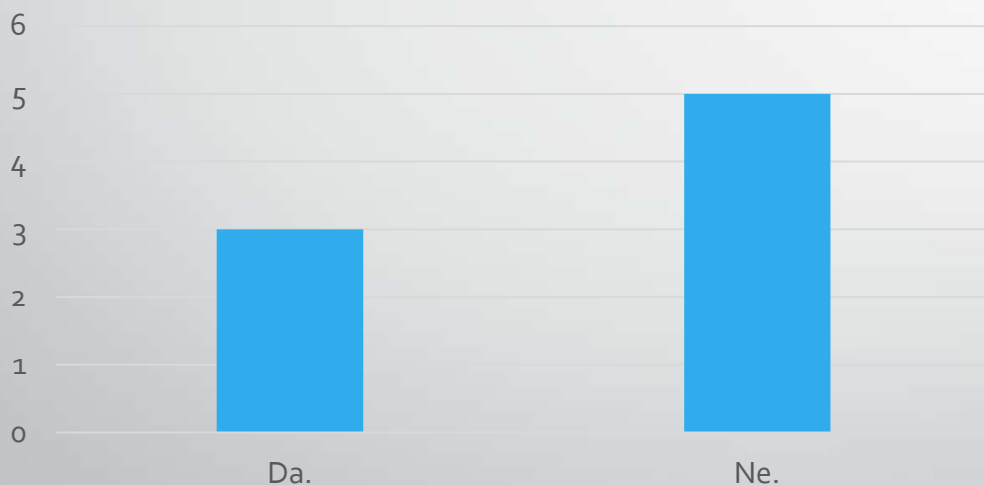
Drugo: druge knjižnice, Društvo prijateljev mladine, glasbena šola.

Izvajanje dejavnosti za ozaveščanje o pomenu DP

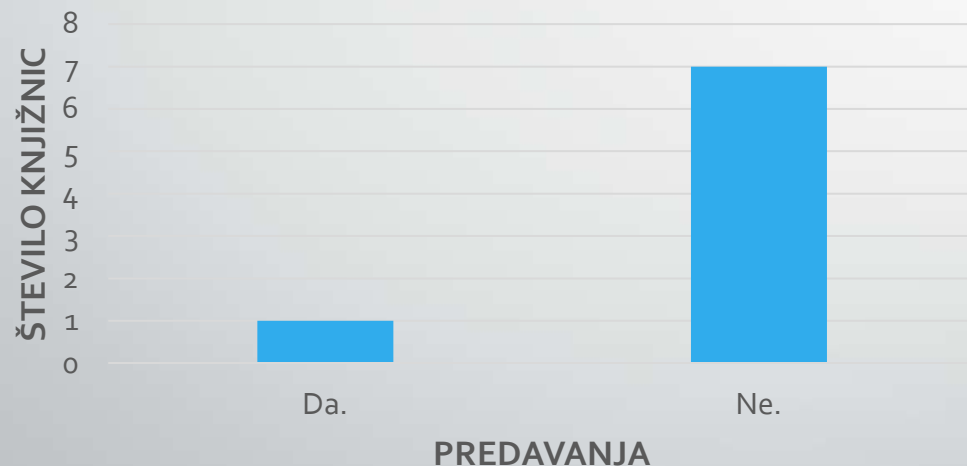
- Bralna mavrica.
- Organizirani družinski obiski knjižnice.
- Pravljično popoldne za otroke in starše.
- Predavanje o pomenu branja v predšolskem obdobju.

Možnosti v knjižnici za starše, da se udeležijo izobraževanj o razvoju in pomenu pismenosti pri otrocih

- Različna predavanja z različnimi gostujočimi predavatelji.
- Predavanja za starše o pomenu branja, poslušanju pravljic, kakovostni knjigi.
- „Kaj lahko storimo za boljši govorno-jezikovni razvoj naših otrok?“

Predavanja v knjižnici, kako in zakaj vključiti izbrane dejavnosti v družinski vsakdan

- Predavanja o pomenu branja za otroke v okviru srečanj staršev, vzgojiteljev in otrok v knjižnici.

Predlogi knjižnic za izboljšanje pismenosti v družini

- Skupno branje.
- Skupen obisk knjižnice.
- Predavanja in delavnice v knjižnici, kjer sodelujejo starši in otroci, ki rešujejo naloge s pomočjo knjižničnega gradiva.
- Sodelovanje staršev.

ZAKLJUČEK

- Družinska pismenost pomembna pri otrokovem razvoju pismenosti.
- Knjižnica ni vir informacij za starše na področju razvoja predšolskega otroka.
- Knjižnica → družinska pismenost in dejavnosti bralne pismenosti.
- Knjižnice na Dolenjskem se ukvarjajo z družinsko pismenostjo.
 - Dejavnosti za spodbujanje bralne pismenosti → družinsko branje in družinski obisk knjižnice.
- Večji poudarek na družinski pismenosti.

PRIHODNOST

- Več sodelovanja:
 - vrtec - starši – knjižnica,
 - knjižnica in organizacije, ki delajo s predšolskimi otroki (zdravstvene ustanove).
- Strokovno izpopolnjevanje za vzgojitelje in knjižničarje.
- Ne samo predšolski otroci, ampak družina.
 - Spodbujanje družinskega obiska knjižnice.

»Treba je ozaveščati starše, da so zgled. Če bodo oni brali, bodo brali tudi njihovi otroci.«

Hvala za pozornost!

